

AAN: gemeente Nijmegen, t.a.v. Najda Azzougarh

VAN: UWV WERKbedrijf Nijmegen, Peter Slaats en Alex Thomas

CC: André van Ginkel en Ben Penterman (gemeente Nijmegen)
Marian Eijkemans en Bärbel Boselie (WERKbedrijf Nijmegen)

BETREFT: 2 voorstellen voor aanpak jeugdwerkloosheid

DATUM: 14 juni 2013

Aanleiding

Op 5 maart 2013 stuurden de Ministers van SZW en van OCW een brief aan de Tweede Kamer over de aanpak van de jeugdwerkloosheid. Onderdelen van dat plan zijn om samen met partijen te investeren in een regionale aanpak, samen met sociale partners te investeren in een sectorale aanpak, samen met mbo-instellingen te investeren in langer doorleren en samen met een ambassadeur investeren in een integrale aanpak.

Er is extra geld beschikbaar om op regionaal niveau de jeugdwerkloosheid aan te pakken. Willen de arbeidsmarktregio's in aanmerking komen voor de bijdrage van het rijk, dan moeten de centrumgemeenten mede namens hun samenwerkingspartners voor 1 juli het regionale plan van aanpak indienen.

Op 1 mei hadden bovengenoemde 6 personen in Nijmegen overleg. Daarbij is gesproken over de bedrijfsanalyse en over BORIS-banen.

Deze notitie is een vervolg op dat overleg en is bedoeld om vanuit het UWV WERKbedrijf 2 voorstellen aan de gemeente Nijmegen voor het regionale plan van aanpak te leveren.

Voorstel 1: Bedrijfsanalyse

Theoretische achtergrond

Inclusief herontwerp van werkprocessen (IHW) gaat uit van de bedrijfsprocessen en taken zoals deze op dit moment bestaan. Als gevolg van het IHW ontstaan volledig nieuwe elementaire functies, maar ondergaan ook bestaande functies veranderingen. Functies kunnen minder ondersteunende en additionele taken bevatten. Deze functies zullen worden geconcentreerd rond kerntaken die een beroep doen op specifieke beroepskwalificaties. Uitgangspunt bij IHW is dat de kwaliteit van het product, de dienst of de zorg minimaal gelijk blijft en liefst nog verder wordt verhoogd. Hetzelfde geldt voor kwantiteit en tijdigheid. Uitgangspunt is eveneens dat de totale personeelskosten niet toenemen, in het gunstigste geval zelfs zullen afnemen. Deze verwachting is gebaseerd op de aanname dat er organisatiebreed minder een beroep zal worden gedaan op gekwalificeerde vakkrachten, omdat zij werkzaamheden die niet absoluut hun specifieke vakbekwaamheid vereisen, niet langer hoeven uit te voeren. En aan de inzet van laaggekwalificeerde werknemers voor de uitvoering van elementaire werkzaamheden zijn lagere loonkosten verbonden. Afhankelijk van de gerealiseerde productiviteit kan de loonwaarde van werknemers met beperkingen ook lager zijn dan het wettelijk minimumloon (WML), onder toepassing van loondispensatie. Eventuele extra kosten in de vorm van een verhoogd verzuimrisico zijn afgedekt met de no risk polis ('vangnet' Ziektewet). Evenzeer zijn er binnen de bestaande regelgeving mogelijkheden voor de financiering van de extra kosten die verbonden kunnen zijn aan de, tijdelijke of blijvende, begeleiding van deze nieuwe groep werknemers. Daarmee zijn de ingrediënten aanwezig voor een bedrijfseconomisch verantwoorde businesscase.

Problemanalyse in Zuid-Gelderland

Bij de dienstverlening aan werkgevers zet UWV WERKbedrijf sinds 2013 het product bedrijfsadvies/jobcarving in.

Werkgevers hebben afgesproken (bv in de CAO) dat maatregelen zullen uitgewerkt gericht op het bevorderen van kansen op werk voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Daarbij wenst men gebruik te maken van de resultaten van de UWV bedrijfsanalyse. In Nijmegen zijn 4 grote werkgevers, 2 grote zorginstellingen en 2 grote onderwijsinstellingen, aanwezig die graag inclusief willen worden en die daaraan voorafgaand een bedrijfsanalyse willen laten uitvoeren.

Voor het verrichten van de analyses is echter een beperkte menskracht bij het UWV WERKbedrijf aanwezig. Er is 1 medewerker opgeleid, een andere volgt thans de opleiding.

In Zuid-Gelderland staan per februari 2013 ca 2.800 werkzoekenden van het opleidingsniveau Hbo en WO ingeschreven. Er zijn ruim 2.100 werkzoekenden in de leeftijd 21-27 jaar.

Doelstelling

Het doel is om een aantal te selecteren jonge werkzoekenden met een hoog opleidingsniveau een gerichte opleiding te laten volgen, hen te laten participeren in de uitvoering van de bedrijfsanalyses, hen daarmee de nodige werkervaring te laten opdoen, hen aan een aantal netwerkcontacten te helpen, zodat ze kansrijker worden op de arbeidsmarkt. Een deel van deze jongeren dienen daadwerkelijk na één jaar te zijn uitgestroomd.

Bijvangst is dat we met de uitgevoerde analyses vacatures voor lager opgeleiden creëren en invullen (zie hieronder, onder 'BORIS-banen').

Acties

Voorgesteld wordt om in een periode van 2 jaar 20 hoog opgeleide werkzoekenden < 27 jaar met een relevante studierichting (Radboud: bedrijfskunde, psychologie en sociologie; HAN: HRM, bedrijfskunde) in een korte periode op te leiden tot bedrijfsanalist en hen in te zetten bij analyses. De opgeleide bedrijfsanalisten kunnen in teams onder leiding van een coördinator aan de slag met de uitvoering van de analyses. Primair gaan de gedachten uit naar studenten met een beperking. Bekeken zal worden of dit kan met behoud van uitkering; voor Wajongers is dat mogelijk (werkervaringsplaats). In 2011 heeft de opleiding met een zgn. Summer course met Radboud studenten plaats gevonden en men heeft binnen de Universiteit een onderdeel (Universiteit Bibliotheek) geanalyseerd.

De jongeren zullen maximaal één jaar werkzaam zijn in het traject.

In de 1e fase van het traject zullen de jongeren worden opgeleid in het kader van het uitvoeren van bedrijfsanalyses.

In het tweede deel van het project zullen jongeren volledige met het uitvoeren van bedrijfsanalyses bezig zijn.

In het 2e halfjaar zullen de jongeren één dag per week bezig gaan met het vinden van werk voor zichzelf. Dit betekent dat zij in deze periode een aantal gerichte trainingen en opdrachten gaan volgen en oppakken.

Het laatste kwartaal zal deze dag per week volledig gericht zijn op het actief zoeken naar werk. Deze activiteiten worden vanuit de reguliere dienstverlening van het Regionale Jongerenloket en UWV WERKbedrijf ingezet.

Deze 10 jongeren (jaarlijks) zullen worden ondergebracht in twee teams die gecoördineerd worden door twee coördinatoren. Deze coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de begeleiding en inzet van deze jongeren bij de bedrijfsanalyse. Daarnaast worden deze coördinatoren belast met het zoeken en bezoeken van werkgevers die een bedrijfsanalyse willen laten uitvoeren: maken van intake, afspraken, planning.

Wanneer de bedrijfsanalyse is afgerond de bespreking van het rapport met werkgever en met de werving, selectie en plaatsing van kandidaten.

Kennis van belasting en belastbaarheid en mogelijkheden voor werkzoekenden met een afstand zijn belangrijke eisen die worden gesteld. Een arbeidsdeskundige achtergrond is daarbij gewenst; betrokkene dient inzicht te hebben in de geschikte werkzaamheden voor de doelgroep.

Resultaat is naast werkervaring voor betrokken studenten ook schadelastbeperking, omdat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (jongeren, bijstandsgerechtigden, Wajongeren, WIA-werkzoekenden) naar werk kunnen worden geleid. Daarnaast kunnen leerlingen uit het vso/PrO preventief in een betaald baan worden geplaatst.

Er zal een kosten-baten-analyse worden opgesteld om de inspanning (investeringen) en het resultaat (schadelastbeperking) voor de langere termijn in kaart te brengen.

Begroting

Opleiding

De opleiding van 2 x 10 bedrijfsanalisten en 2 coördinatoren kan door UWV kosteloos worden aangeboden.

Op dit moment wordt de interne opleiding aan UWV'ers in een periode van 3 maanden met ca 10 lesdagen gegeven.

Organisatiekosten van de opleiding

2 x € 2.000,-- = € 4.000,--

Coördinatie.

Voorgesteld wordt om twee coördinatoren in te zetten, een aan de zijde van het Regionaal Jongerenloket en een aan de zijde van het WERKbedrijf.

Kosten coördinatoren: twee coördinatoren voor 2 dagen per week à € 42.000,--/jaar/coördinator

2 x (2 x € 42.000,--) = € 168.000,--

Voorstel 2: BORIS-banen

Theoretische achtergrond

In de BORIS-methodiek staat de leerling van vso/PrO die kiest voor de leerroute naar de arbeidsmarkt centraal. In drie stappen wordt hij of zij naar een passende baan geleid: loopbaanoriëntatie, passende opleiding, vinden en houden van werkplek.

a. Loopbaanoriëntatie

De zoektocht van een jongere naar zijn of haar plek op de arbeidsmarkt begint met oriëntering op beroepen. Ook belangrijk is dat de school met de leerling in kaart brengt wat zijn of haar wensen en mogelijkheden zijn. Dit doen ze met de hulpmiddelen die hiervoor beschikbaar zijn of komen, zoals een kwalificatiescan die competenties meet en vergeleken worden met beroepen in het mbo. Als een leerling weet wat zijn mogelijkheden zijn, kan hij informatie over de inhoud van beroepen verzamelen. Daarna kan hij in de praktijk bekijken wat het beroep inhoudt tijdens een snuffelstage of via gastlessen op scholen.

b. Passende opleiding

Als een leerling een keuze heeft gemaakt voor een sector en beroep, gaan het kenniscentrum in die sector in overleg met de school aan de slag om de mogelijkheden op de arbeidsmarkt te verkennen. Het kenniscentrum kijkt naar de kwalificaties in het mbo en adviseert over een pakket op maat dat de basis kan zijn voor een maatwerkopleiding en een passende baan. De behaalde resultaten worden opgenomen in een portfolio voor het vso/PrO. Voor het beroepsdeel van de opleiding kijkt een erkende EVC-aanbieder voor het mbo welke certificaten aan het portfolio toegevoegd kunnen worden. Door aan te sluiten bij de bestaande kwalificatiestructuur in het mbo, zijn de resultaten in het portfolio herkenbaar op de arbeidsmarkt.

c. Leren in de praktijk

Een deel van de opleiding zal de leerling in de praktijk volgen. De kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven zoeken een passend leerbedrijf voor een leerling en ondersteunen dit bedrijf bij de begeleiding van de leerling. Dit doen zij samen met de scholen. Het uiteindelijke doel is dat de leerling op zijn plek is in het leerbedrijf en daar zijn werk als volleerd werknemer kan voortzetten. Omdat zijn opleiding wordt afgesloten met een diploma of een certificaat, kan hij ook aan volgende werkgevers laten zien welke kennis hij in huis heeft.

Probleemanalyse in Zuid-Gelderland

In Zuid-Gelderland zijn tal van werkgevers in de diverse sectoren bereid om de leerlingen van het vso/PrO een dergelijke kans te bieden. Met de betreffende scholen bestaan prima contacten in het kader van het scholennetwerk. Bij de scholen bestaat op dit moment zorg over de uitstroomprofielen van hun leerlingen.

In Zuid-Gelderland staan per februari 2013 ca 7.400 werkzoekenden zonder startkwalificatie ingeschreven. Er zijn ruim 2.100 werkzoekenden in de leeftijd 21-27 jaar.

Doelstelling

Preventieve aanpak jeugdwerkloosheid: Het doel is om een aantal te selecteren jonge werkzoekenden zonder startkwalificatie een BORIS-traject te laten volgen, hen via die route te plaatsen in een betaalde baan en daarmee te voorkomen dat zij een beroep moeten doen op inkomensondersteuning bij gemeenten of UWV (preventieve schadelastbeperking). Beoogde bijvangst is dat daarmee vso/PrO-scholen een krachtige stimulans krijgen om heel direct school/opleiding en werk succesvol te koppelen.

Acties

Voorgesteld wordt om 60 leerlingen van vso/PrO per jaar gedurende een periode van 2 jaren die nog geen uitstroomprofiel hebben voor de zomer en/of werkzoekenden zonder startkwalificatie < 27 jaar een traject in het kader van BORIS aan te bieden.

In de regio hebben zich 6 scholen voor vso/PrO voor een pilot gemeld. Dit voorstel is gebaseerd op een deelname van maximaal 10 leerlingen per school per jaar gedurende 2 jaar. Met de scholen dienen we in overleg te treden over een cofinanciering; eerste gedachte is om 50% van de trajectprijs te financieren uit de school en 50% vanuit het regionale plan voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid.

Begroting

De kosten bedragen € 1.700 per traject.

Per jaar (gedurende 2 jaar): 60 leerlingen a 50% tegen een trajectprijs van € 1.700 = € 51.000.

Totale kosten over 2 jaar bedragen € 102.000.

Het voorstel kan finaal gemaakt worden na overleg met de scholen.

Ook hier willen we voorstellen een kosten-baten-analyse uit te voeren om inspanning en resultaat in beeld te brengen.